

Független Újság

politikai napilap

Imrédy miniszterelnök a hazai kisebbségekről és a kereskedelem kérdéseiről mondott két beszédet a költségvetési vitában

Budapest, június 2. Kornis Gyula elnök tíz órakor nyitotta meg a képviselőház mai ülését.

A külügyi tárca vitájában Rakovszky Tibor szövegét, hogy *akadt állam, mely az eucharisztikus kongresszusról hozatérőket durva motozásnak vetette alá.* Somogyváry Gyula a külföldön élő magyarság szorosabb összekapcsolásáról beszélt.

Ezután a Ház általánosságban elfogadta a tárca költségvetését. A részletes vita során csak egy felszólaló volt: *Malasits Géza*, aki szövegét az Ausztriából magyar útlevelel menekült magyar állampolgárok otmaradt vagyontárgyainak ügyét, melyeket a német hatóság nem engedett elszállítani.

Hungary Ferenc előadó ismertette a miniszterelnökségi tárca költségvetését.

Toporczey Ákosné helyesli a kötelező női munkaszolgálatot.

Malasits Géza helyesli a kormány családvédelmi intézkedéseit, de a mai társadalmi rendszer mellett kételkedik annak eredményességében.

Elesen bírálta az előbbi kormány tevékenységét a hírtapok szubvencionálása körül és kérte az új kormányt, hogy ne kövesse ezt a példát.

Pintér László: A magyarországi németiség joggal ragaszkodik a németiséghez, de kell, hogy a magyar állampolgár munkának is élhető eleme legyen. Rakovszky Tibor hivatkozott arra, hogy a határmenti részekben *agent provokatörök járnak a németiség között és csábítják őket arra, hogy Heil Hitler kiáltson.*

A nép vezetőinek kell figyelmeztetni a népet, hogy az ilyeneknek ha odaadja magát, árt a nemzetiségnek, de árt a nemzetiségnek is.

A német nép kötelessége, hogy korbáccsal verje ki az ilyen agent provokatöröket.

A magyarországi németiség hűségesen ragaszkodik a hazához, de ápolja nemzetiségét is.

Matolcsy Mátyas kifogásolja, hogy a költségvetésnek a statisztikára vonatkozó részét elhanyagolják.

Klein Antal független kisgazdapárti képviselő rámutatott, hogy a kisgazdapártot gyakran megvádolták azzal, hogy elter a kormány németbarát külpolitikájától. Kijelentette, hogy *a közelmúlt diktatórikus törekvéseivel szemben a független kisgazdapárt mindig a leghatározottab-*

ban állást foglalt, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem tart ki a német barátság mellett.

Ezután a hazai svábság kérdésével foglalkozott. Bizonyítékok vannak kezében arról, hogy *egy stuttgarti intézet a hivatalos Németország hozzájárulása nélkül pénzzel támogatja egyik német egyesületünket.*

Magyarországon röpcédulás pángermán agitáció folyik, a nyilas pártokéhoz teljesen hasonló módszerrel. Hangoztatja, hogy csak úgy lehet elvonni a talajt a szélsőségek elől, ha lelkiismeretesen végrehajljuk a kisebbségi törvényeket. Tiltakozik az ellen, hogy egyesek a Volksdeutsche Kameradschaftot állítsák Németország elé

A miniszterelnök a kisebbségi kérdéstről

Ezután *Imrédy Béla* miniszterelnök beszélt. Kijelentette, hogy az ellen a sajtó ellen, amely a harmóniának és a nyugalomnak a megbontására törekszik, a legnagyobb erővel fog fellépni. A miniszterelnök ezután a kisebbség kérdéseivel foglalkozott.

— A kisebbségi kérdést a teljes lojalitás szellemében kívánom kezelni.

Mi nacionalisták vagyunk, de soha sem fogunk a sovinizmus hibájába esni. Sajnálattal tapasztaltam, — hogy a hazai németiség egy részében olyan tendenciák érvényesülnek, amelyek nem szolgálják a békes együttélés céljait.

Ezekkel a törekvésekkel szemben természetesen fel fogok lépni és pedig a leghatározottabb erővel, de a másik oldalon is mindent meg fogunk tenni abban az irányban, hogy a kisebbségek jogos igényeit kielégítsük.

A családi élet bensősége és a gazdasági viszonyok között szoros összefüggés van.

Beszélt a kötelező női munkaszolgálatról és elismeréssel szólt a zöldkeresztes nővérek kitünő munkájáról, majd kijelentette, hogy hajlandó a legteljesebb mértékben pártfogolni azokat a női szervezetekeket, amelyeknek célja az, hogy a falusi nőket megtanítsák a helyes főzésre és kézimunkázásra.

A Ház általánosságban elfogadta a miniszterelnökségi tárcát, majd áttértek a részletes tárgyalásra.

A részletes tárgyalás során *Eckhardt Tibor* kijelentette, hogy a miniszterelnöknek a családvédelemmel kapcsolatos szavaiba kíván belekapcsolódní. Felhívja a kormány figyelmét egy fontos kérdésre, amelynek a megoldása nem is kerül pénzbe. Csodálkozik azon, hogy ez a kérdés még mindig rendezetlen.

mint a hazai németiség egyedüli képviselőjét.

— Mi itt vagyunk, becsületes, nemzetnyelvű magyarok. Mi tudjuk, mivel tartozunk hazánknak, nemzetünknek. Ugyanekkor fajtánkról sem feledkezünk meg.

Mi ragaszkodunk a németiségnek minden jogos és igazságos kulturális igényéhez, de tiltakozunk az ellen a csoport ellen, amely zavart akar okozni.

Meg vagyok győződve arról, hogy a hazai németiség nagy többsége a mi törekvéseinket támogatja.

Csoőr Lajos a miniszterelnökségi sajtóosztály működését kifogásolta és felszólalt a »Pesti Napló« betiltása ellen.

A kereskedelmi tárca vitája

Sokszor ugyanis a köztisztviselő férj és feleség el van szakítva, — különböző munkahelyeken dolgoznak.

— Sokat járom az országot, rengeteg ilyen panaszt hallok. Például a férj mint tanító Szatmárban szolgál, felesége pedig Sopronban. Öt év óta nem tudnak együtt élni. A családvédelemnek nincs annál fontosabb kritériuma, mint hogy

a férj és feleség lehetőleg ugyanazon a helyen szolgáljon.

Ezzel részleteiben is elfogadták a miniszterelnökségi tárcát.

A kereskedelmi tárca vitája

A kereskedelmi tárca költségvetését ismertette ezután *Görgey István* előadó. Megállapította, hogy az elmúlt esztendőben kivitelünk szép eredményre zárult. Az idegenforgalom a költségvetésben nagyobb összeggel van dotálva, mint a múlt esztendőben.

Andaházy-Kasnya Béla: A kereskedelmi költségvetés vitája minden esztendőben azzal a tradicionális kérdéssel kezdődik — mondotta —, helyese a szabadkereskedelem, vagy pedig az irányított kereskedelemnek kell utat törni. Olyan adott helyzettel állunk szemben, hogy erről a kérdéstről beszélni nem is logikus. Nincs más lehetőségünk, mint alkalmazkodnunk kell a körülményekhez. A következtvényt meg kell szüntetni.

Esterházy Móric gróf hangoztatta a bekötötak fontosságát. Kéri, hogy a bolettaalapból a községeknek visszajáró pénzeket rendezzék.

Kertész Miklós hangoztatta, hogy *a széles vásárlórétegek vásárlóere-*

jét, ha kell, drasztikus árpolitika révén is elő kell segíteni.

Hammerli József a kereskedői nevelés fokozását, a kereskedelem képesítéshez kötését és a szabott árak bevezetését kérte.

Dinnyés Lajos sürgette az üzügyi törvényt.

Törley Bálint és *Czirják Antal* után

Imrédy a kereskedelem és a közlekedés kérdéseiről

Imrédy Béla a kereskedelmi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök válaszolt az elhangzott felszólalásokra:

A kereskedelem fenntartása és a kereskedői rétegnek, mint társadalmi rétegnek megtartása kormányzati és politikai szempontból is jelentős érdek. Ugyanez a jelentősége a kézműiparnak is.

Nemcsak arra kell törekedni, hogy a keresztyén elem, mint kereskedelmi alkalmozott a bankokban, ipari, vagy kereskedelmi vállalatokban nyerjen elhelyezést, hanem arra is, hogy menél több önálló keresztyén ekzisztencia legyen. Ezt anyagi áldozatokkal is kész vagyok előmozdítani. Minduntalan felmerül

a kereskedelem és a szövetkezetek viszonya.

A mezőgazdasági termelésnek érték szerint kb. egyharmad része kerül kereskedelmi forgalomba, ebből 60 százalék belföldön, 40 százalék külföldön kerül értékesítésre. A belföldön a szövetkezetek a forgalom 10 százalékát, a külföldön pedig 35—40 százalékát honyolítják le.

— Időszerű kérdés a kereskedelem képesítéshez kötése. A képesítéshez kötésnél meg kell fontolni, hogy annak megszervezéséhez

a szegényebb néposztály részéről nem szabad túlzott akadályokat gördíteni anyagi szempontból.

A kiskereskedelem hitelezési terén megfelelő munka folyik. Vallásérkölcsei beállítottságnál fogva is

a vasárnapi munkaszünet mennél teljesebbé tételét kívánom, de figyelemmel kell lenni a mezőgazdasági lakosság érdekeire is. A zárórakérdés szabályozásánál szem előtt kívánom tartani, hogy a kereskedő azért van, hogy a közönség igényeit mennél jobban kielégítse, de retrográd lépést nem akarok tenni.

A vendéglátó iparnál a tisztaságra helyezi a súlyt. A kereskedelmi kamarák átszervezése hosszabb időt igényel. A külkereskedelmi politikában elsősorban a természetes piacokat kell keresnünk, ez az oka annak, hogy

mezőgazdasági exportunkból 53 százalékot az Ausztriával megnevekedett német piac vesz fel, 15 százalékot pedig Olaszország,

amelynek szerepe különösen az állat-export szempontjából jelentős. A távolabbi piacok felkeresése is valóságga vált s ebben nagy szerepet játszik ipari kivitelünk is. A kivittelt és behoztalt nem lehet szabadjára engedni, ha-

A csehszlovákiai magyar párt feltűnő interpellációja a cseh mozgósításról, a határ elzárásáról és a határmenti magyar lakosság sérelmeiről

Prága, június 2. Gróf Esterházy János, a magyar egyesült párt ügyvezető elnöke sürgős interpellációt nyújtott be a prágai kormányhoz a törvénytelen részleges mozgósítás miatt. Megállapítja az interpelláció, hogy

a katonaság mindenféle megszállotta az ország határát, pedig tudomása szerint sem Magyarország, sem Lengyelország saját határvidékén semminő intézkedést nem tett.

Véleménye szerint beigazoltnak látszik, hogy a magyar vidékekre erőszakosan betelepített lakosság nem egyéb álcázott katonai alakulatnál. Az interpelláció felveti a kérdést, vajon elismeri-e a kormány nyíltan, hogy a mozgósításban részleges mozgósítás van, — miért nem történt ez a mozgósítás alkotmányos formák között, miért szállították meg Szlovákia és Kárpátalja határait, kinek intézkedésére történt

magánterületeken kisajátítás nélkül lövészárkok ásása, ágyútegek felállítása, katonaság elszállásolása, az utak fönkretevétele, ták kidöntése, torlaszok építése és ideiglenes repülőterek létesítése.

Kérdezi az interpelláció, vajjon beismeri-e a kormány, hogy a határmenti telepések csupán burkolt katonai alakulatok?

Milyen intézkedéseket tesz a kormány arra, hogy a szomszéd államokat külön-külön és együttesen is megnyugtassa abban a tekintetben, hogy ezeket a rendkívüli katonai intézkedéseket mi tette szükségessé és miképpen oszlatja el a kormány a szomszéd államok aggodalmait?

63 SZLOVENSZKÓI MAGYAR KÖZSEG EGYSÉGES ÁLLÁSFOGLALÁSA

Prága, június 2. A Prágai Magyar Hírlap szerint a szlovenszói magyar vidékeken javában folynak a választási előkészületek június 12-re. Minden jel arra mutat, hogy a választások a magyar egység jegyében fognak lefolyni.

A magyar párt kilátásai még sohasem voltak ilyen kedvezőek, mint most.

A legújabb jelentések szerint 34-re emelkedett azoknak a nyugatszlovenszói községeknek a száma, amelyek csupán az egyesült magyar párt listáját mutatják be. Kelet-Szlovenszko 26 magyar községében szintén elesnek a választások a magyarság egységes állásfoglalása következtében. Összesen 63 község magyarsága biztosította, hogy a községi kormányzatok az egyesült magyar párt kezébe kerüljenek.

TULKAPÁSOK NÉMET BIRODALMI ÁLLAMPOLGÁROK KAL SZEMBE

Berlin, június 2. Prágából jelentik a Német Távirati Irodának:

A szudétánemet vidékeken a legtöbb időben cseh csapatok birodalmi német állampolgárokkal szemben is követték el túlkapásokat.

Niederullersdoriban Exner Henrik és feleségét cseh katonák május 29-ikén kényszerítették, hogy szolgáltatassák ki azt a horogkeresztes zászlót, amelyet a cseh állam zászlójával együtt kitűztek.

A katonák május. 29-én éjjel feltűzött szuronyokkal behatoltak a házaspár hálószobájába

és azzal fenyegetőztek, hogy leütik őket és a lakást szétrombolják, ha a horogkeresztes zászlót azonnal nem szorgáztatják ki.

Exner végül is kénytelen volt a fenyegetésnek engedve a padlásról lehozni az ott őrzött horogkeresztes lobogót.

Lengyelország és Románia nem tűri, hogy területükön orosz csapatok vonuljanak át

London, június 2. A Daily Express jelenti Varsóból:

Lengyelország és Románia egyezményt szövegeztek, amely szerint

nem engedik meg, hogy szovjet-orosz csapatok vonuljanak át területükön Csehszlovákia segítségére.

Az egyezmény kölcsönös segélynyújtási egyezménnyé bővíthető ki, ha a két ország bármelyikét idegen hatalom támadja meg. Ez az első eredménye a román tábornoki küldöttség varsói megbeszéléseinek. A légihaderő tekintetében a két ország még nem egyezett meg. Románia kijelentette, hogy

megengedi, hogy orosz repülőgépek elrepüljenek területe felett, ha vörös katonák nem szállnak le román földre.

Lengyelország még ilyen engedelményre sem hajlandó.

A LENGYELEK ELŐRETÖRÉSE

Varsó, június 2. A községtanácsi választások második napján a Csehszlovákiában élő lengyel kisebbség nagy győzelmet aratott. A lengyel szövetséghez és a lengyel szocialista párthoz tartozó lengyelek 301 mandátumot, az úgynevezett sziléziai lengyelek 8 mandátumot nyertek, vagyis

a lengyelekre összesen 309 mandátum jut.

Ugyanakkor a lengyel lakta területen a csehek 237 mandátumot nyertek, a németek 18-at, a kommunisták 37-et, a zsidók pedig 1 mandátumot.

ANGLIA ALTALÁNOS MEGEGYEZEST KÉSZÍT ELŐ

Páris, június 2. A francia fővárosban élénk érdeklődéssel fogadták azt a hírt, hogy az angol diplomácia a spanyol polgárháború ügyében közvetítő lépéseket vett tervbe. A francia külügyminisztérium az angol kormány szándékai-

Drezda, június 2. Az egyik drezdai lap közli Prágából: A morvaországi Schöbergben Schnepf volt német birodalmi állampolgárt útközben cseh katonák támadták meg, mert fehér harisnyát viselt.

A katonák a férfit fellökték, megrugdosták, az egyik katoná pedig öklével arcába vágott, úgy, hogy egy foga ki is tört. A katonát egy rendőrtisztviselő megállította, azután tovább engedte.

ról hivatalos értesítést még nem kapott.

Chamberlain másik békeközvetítési terve a csehszlovák probléma megoldását célozza, amit

közvetlen tárgyalások megindítása

követhet Németország valamennyi sérelmeinek elintézésére.

NEM ÉRT EL EREDMÉNYT A PITTSBURGHI KÜLDÖTTSEG

Prága, június 2. A Szlovák

Idegen családnál hagyta csecsemőjét egy ismeretlen anya

Az öthetes lánygyermek meghalt a menhelyen

A nagyerdei mocsárban talált csecsemőholttest még mindig megoldatlan és máris újabb titokzatos gyermekhalál ügyében kell nyomoznia a rendőrségnek.

Kedden délután történt Szarka Pál Csalogány uca 3. szám alatti lakásában megjelent egy ismeretlen nő és miután

csak a 13 éves Szarka Katalin volt otthon, őt kérte meg, hogy vigyázzon estig gyermekére,

mert neki sürgős dolga van és nem viheti magával az apróságot. A tapasztalatlan kislány nem kérdezett semmit az ismeretlenről és elmentés nélkül teljesítette a kérést, úgy gondolván, hogy ezt szíveséget kockázat nélkül megteheti.

Szarka Pál csak este jött haza és nagyon meglepődött, amikor váratlanul egy újabb családtagot talált a lakásában. A kislány elmondta a csecsemő hozzakerülésének történetét és

a szülők kénytelenek voltak beletörödni, hogy vigyázzanak rá, amíg az anya érte jön.

Lenyugodott a nap, este lett, az

Jobból jobb

SÜTEMÉNYEK KÉSZÜLNEK!
Dr. OETKER-féle
„BACKIN” SÜTŐPORRAL

szerkesztősége telefonon kérdést intézett dr. Hletkóhoz, a pittsburgi küldöttség vezetőjéhez s felvilágosítást kért tőle a köztársasági elnökkel s a miniszterelnökkel folytatott tárgyalásairól.

Hletkó szerint sem Benes elnök, sem Hodzsa nem hajlandó elismerni a pittsburgi szerződést,

azonban mindketten fokozatosan meg akarják valósítani a szerződés egyes pontjait, anélkül, hogy feladnák a cseh állam és a cseh politikai nacionalizmus elvét. Hletkó kijelentette, hogy pozitív eredményt nem értek el.

A pittsburgi küldöttség tagjai megígérték Prágában, hogy egy hónapra Szlovákiába utaznak tanulmányozás és adatgyűjtés céljából, majd visszatérnek Prágába s itt ismét tárgyalnak Hodzsa miniszterelnökkel.

anya azonban nem jelentkezett. Az ártatlan gyermek sírni kezdett nem volt, aki táplálja és Szarka Pál hosszas tanakodás után úgy döntött, hogy elviszi a gyermekmenhelyre, ahol majd gondoskodnak róla.

Igy került a gyermekmenhelyre az ismeretlen csecsemő, akit ideiglenesen Debreczeni Maria néven vettek nyilvántartásba.

A mintegy 5 hetes csecsemő azonban nem volt egészséges és másnap meghalt.

Az orvosok gyanusnak találták a haláleset előzményeit és jelentést tettek a rendőrségnek, amely elrendelte a csecsemő holttestének felboncolását. Egyidejűleg nyomozás indult az anya kiltének megállapítása céljából és máris felmerült a gyanú, hogy a csecsemő anyja egy bejárónővel azonos, aki a Kossuth utcán volt alkalmazásban.

Időjósítás: Nyugati, északnyugatra forduló szél, nyugat felől felhősödés, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet az ország nyugati felén kissé csökken, az Alföldön átmenetileg fokozódik.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR

ELEANOR POWELL
NELSON EDDY és
HAJMASSY ILONA

tüneményes kiállítású, humorban gazdag, zenében páratlan filmoperettje:

„ROSALIE”

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Az Apollóban

MA, PÉNTEKEN: Nóti Károly
ragyogó humoru vígjátéka:

„Maga lesz a férjem”

Főszereplők: JÁVOR, AGAI
IREN, KABOS, CSORTOS stb.

Előzőleg: a

„Farm hőse”

izgalmas cowboy történet.
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!

**Női és férfi
fürdőruhát,
harisnyát
vásároljon**

Róna Nándor

Piac u. 46.

most megnyílt

Új

**harisnya és kötöttáru
szaküzletében**

Márkázott minőségek

Olcsó szabott árak.

A vasárnapi munkaszünet

A kistemplomi missziós hét előadás-sorozatában péntek délután *Musza Ferenc* lelkész beszélt a vasárnapi munkaszünetéről. Az előadó ezt a kérdést tartotta a konferencia leggyakorlatiasabb kérdésének. A vasárnapi munkaszünet elsősorban valláskerkölcsi követelmény, de ezen túlmenően közgazdasági érdek is. A vasárnapot csak általános munkaszünet által tudjuk igazán megünnepelni. A vasárnap megünnepzése és megszentelése pedig isteni törvény, mely az egész emberiségre kötelező, fajra és vallásra való tekintet nélkül. Az isteni törvény a munkaszünetre a hetedik napot jelölte ki, de hogy melyik ez a hetedik nap, arról a szentírás hallgat. A zsidók a szombatot tartották a nyugalom napjának, mi pedig Krisztus urunk dicsőséges feltámadásának emlékeztetőre a vasárnapot. Isten a tízparancsolatban határozottan megtiltja, hogy ezen a napon dolgozzunk, vagy dolgoztassunk. Különösen tartózkodjunk az olyan munkától, melyet pénzért kell elvégezni. A jöceszekedetek végzését Krisztus vasárnap is megengedte. Előadása végén hangsúlyozta *Musza* lelkész a vasárnapi vásárok eltörlésének szükségességét.

**24 órás telefonsztrájk
Mexikó fővárosában**

Mexikó, június 2. Az «Ericson» telefontársaság alkalmazottai 24 órás tüntető sztrájkot rendeztek, tiltakozásul az ellen, hogy a vállalat elbocsátott üzénhét alkalmazottat. A «Mexican» amerikai telefontársaságot nem érintette a munkabeszüntetés.

**Tiltott nyilasgyűlés miatt
pénzbüntetés**

Budapest, június 2. Ujpesten május 6-ára gyűlést hirdetett a Festicsek-Pálffy-féle nyilaspárt a Demokratikávéházban. Miután a gyűlést előzetesen nem jelentették be, a rendőrség szétoszlatta annak résztvevőit és hat vezető tag, valamint 24 jelenlévő ellen eljárást indított. Az újpesti rendőrfőrség a mai tárgyalás során Dobrovolszki Tivadár magánújsztviselőt, Csobán Mihály meszarost, Schág Ferenc magánújsztviselőt, Bobor István szövetségét és Kozma Ferenc segédmunkást fejenként 200 pengő, behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre, a többi 23 tagot pedig fejenként 20 pengő, nyolc napi fogházra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélte.

**A magyar sebészek
Debrecenben tartják
kongresszusukat**

Június 17-18-án országos sebészkongresszus lesz Debrecenben. A kongresszusra idáig mintegy 100 neves orvos jelentette be részvételét, közöttük a magyar orvosi élet előkelőségei: dr *Mutschbacher* Tivadár, dr *Bakay* Lajos, dr *Adam* Lajos, dr *Winternitz* Arnold, dr *Manninger* Vilmos, dr *Lummitzer* Sándor, dr *Verebély* Tibor, dr *Neuber* Ernő egyetemi professzorok.

A vendégek 16-án érkeznek, a tudományos előadások 17-18-án zajlanak le, 17-én este a város látja vendégül a megjelenteket, 18-án este pedig a nyiregházi Sóstóra vannak meghíva esti bankettra, míg 19-ét a Hortobágyon töltik.

**Harsányi Zsolt és Benedek Marcell
a debreceni könyvnapon**

Csütörtökön volt Debrecenben az első könyvnap. Mindössze egy sátrat állítottak fel, melyben három debreceni könyvkereskedő cég állította ki a most megjelent munkákat.

A déli gyorsal érkeztek le az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács képviselői: *Harsányi* Zsolt, a neves regényíró és *Benedek* Marcell, a kiváló irodalomtörténész. Az állomáson a város képviselőiben dr *Balogh* Sándor főjegyző fogadta őket és üdvözölte meleg szavakkal. A Csokonai-kör nevében dr *Pap* Károly egyetemi tanár és *Csobán* Endre főlevéltáros, a Városok Kulturális Szövetsége nevében pedig dr *Terey* Sándor igazgató jelent meg. A Városok Kulturális Szövetsége nevében *Molnár* Erzsike nyújtott át a megjelent íróknak egy-egy magyaros csokrot.

Az írók a megjelentek kíséretében a város fogatain a könyvsátorhoz hajtottak, ahol a vevőknek autogramokat adtak, majd baráti társaságban megébédelték a Bundában. *Harsányi* Zsolt a délután folyamán rokoni látogatásokat tett és délután már el is utazott Budapestre, *Benedek* Marcell pedig az esti vonattal ment tovább Miskolc felé.

**Harsányi Zsolt
debreceni emlékeiről**

A könyvsátor előtt délből megélnékül az érdeklődés. Két idegen arc ragyogott, az egyik markáns, keményvonalú, testes férfi, a másik egy vékony figyelmű szemű ember. *Harsányi* Zsolt és *Benedek* Marcell látogatták meg egy rövid napra Debrecent.

Harsányi Zsolt készséggel, nagy rutinnal adja a kért interjút:

— Engem sok emlék fűz Debrecenhez. Itt van a *Harsányi* Gusztáv uca, Gusztáv bácsi a nagybátyám. Ott van a Nagytemplom melletti emlékoszlopon még egy *Harsányi* neve, egy galyarabé, az is az én elődöm volt. De meg a nagyanyám, nemes *Sass* Erzsébet is debreceni lány. A fiam itt érettségizett, itt végzett teológiát, itt lett pap. Épen elég szál fűz ide, Először négyéves koromban voltam Debrecenben s akkor rögtön két dolgot tanultam meg: az egyik az, hogy kell a korsó csecsebből inni, a másik, hogy kell kifaragott ágból és dinnyehéjből puskát csinálni. Olyan jól megtanultam, hogy még talán ma is meg tudnám tenni, ha nem lenne annyi elfoglaltságom... — teszi hozzá nevetve.

— Tervek, készülő regények?

— Az őszi könyvpiacra csinálók egy társadalmi regényt. Egyszerre jelenik meg magyarul és németül. 1903-ban kezdődik a meseje és egészen maig tart. Jövőre újra egy történelmi regényt írok. Most a Nemzeti Színháznak és a Kisfaludy Társaságnak készítem

Pünkösdre

kijöttünk hallatlan olcsó szandál árakkal.

Hatalmas készlet, ragyogó szép modellek.

Tekintse meg hat dús kirakatunkat.

Neumann Cipő Svetits-palota.

Takarékossági tag.

A kongresszus egyik napján a klinikán a minisztérium látja vendégül az orvosokat. A kongresszusnak több női résztvevője is lesz, kik részint orvosok, részint mint családtagok fognak megjelenni.

gyar nép közé, a legolcsóbb könyvekkel s nem urambátyamos hangon, hanem azon a módon, amivel minden ember, aki ismeri a falut, a néppel és a gyermekkel beszél. Expedíció kellett, nem a külföld rossz utánzás.

Autogrammkérők jönnek, az interjú kettészakad, csak egy csomó szép munka ígérete és egy nagy feladat sürgető valósága marad meg belőle.

(g. g.)

MEGNYÍLT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg dúsán felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok

HUNYADI UCCA 2. Royal-épület

TELEFON: 12-35.

Az angol mozdonyvezetők a hátrafelé tolatás ellen

Az angol mozdonyvezetők egyesülete most tartotta közgyűlését, amelyen a mozdonyvezetők egy régi panaszuikat tették ismét szóvá. Az angol mozdonyvezetők már régóta követelik, hogy ne kelljen a mozdonyokkal hátrafelé tolatni. A nagyközönség számára ez az első pillanatban érthetetlennek tűnhetik fel, hiszen a mozdony úgy van szerkesztve, hogy éppen úgy tud előre menni, mint visszafelé. Az angol mozdonyvezetők most végre világosságot derítettek arra, hogy miért nem szeretnek hátrafelé tolatni? Elmondják közgyűlésükön, hogy a mozdonyvezető a forró kazán mellett kimelegszik, ha mozdonyával a rendes menetirányban halad. Már most ha ezután a gépet egyszerre az ellenkező irányba kell vezetnie, megcsappja a hideg levegő és tüdőgyulladást kaphat. A legtöbb mozdonyvezető beteg ember és ennek a fő oka a hátrafelé való tolatás.

A másik baj az, hogy ha a mozdony hátrafelé robot, akkor a szerkocsi van a menetirányban és a szél a finom szénport a mozdonyvezető szemébe fújja, úgy, hogy alig lát s ez a magyarázata annak, hogy a legtöbb szerencsétlenség hátrafelé való tolatás közben történik. Van még egyéb baj is. A mozdony hátrafelé nem halad olyan biztosan, mint előre, mert így nem a csuklózott szabadon mozgó vezetőkerékek vannak elől. Ez a sínnek számára is nagyobb igénybevételt jelent és meglazítja az egész alapépítményt. Az angol mozdonyvezetők mindezek alapján azt követelik, hogy minden állomáson építsenek fordító korongot annál is inkább, mert az építési költségek bőségesen megtérülnek az egyéb megtakarításokon.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, burortát jényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok n. 122.

Telefon 13-19.

1938

M...

Avre itelték...

Tav...

verek...

nyirá...

Szob...

Két...

cen fe...

sek, a...

Szob...

tak a...

lyiség...

reent...

valam...

italos...

Han...

zett...

föld...

vág...

koos...

Az e...

Lás z...

hatal...

nyirá...

hogy...

nal e...

A...

Iars...

szörny...

orvosta...

boncol...

amelyn...

hullaka...

boncol...

temi el...

este h...

hagyni...

Az o...

aznap...

ézt b...

A...

H...

Pá r...

tragéd...

itt elő...

magya...

Ödön:

az es...

Szirok...

ban, a...

hitele...

este id...

felett...

alatt o...

a párl...

talán e...

Horv...

né...

hogy k...

vének...

Este h...

Avenu...

tele vo...

kol. Eg...

a járok...

egy j...

törze...

vagy...

va ki...

Az oda...

talá...

rettent...

zett az...

házbá...

papíro...

mélyaz...

Hov...

elegá...

lehető...

tier La...

Nagy...

és régi...

Szép...

csak egy halot...

stört fa alatt. A...

mutok alatt vég...

rendőrség kör...

ott a nála talált...

toiták meg sze...

35 éves, magas...

ember volt. Meg...

Női és férfi fürdőruhát, harisnyát vásároljon

Róna Nándor

Piac u. 46.

most megnyit

Új harisnya és kötöttáru szaküzletében

Márkázott minőségek

Olcsó szabott árak.

A vasárnapi munkaszünet

A kistéplomi missziós hét előadás-sorozatában péntek délután Musza Ferenc lelkész beszélt a vasárnapi munkaszünetéről. Az előadó ezt a kérdést tartotta a konferencia leggyakorlatiasabb kérdésének. A vasárnapi munkaszünet elsősorban vallásérkelesi követelmény, de ezen túlmenően közgazdasági érdek is. A vasárnapot csak általános munkaszünet által tudjuk igazán megünnepelni. A vasárnap megünnepése és megszentelése pedig isteni törvény, mely az egész emberiségre kötelező, fajra és vallásra való tekintet nélkül. Az isteni törvény a munkaszünetre a hetedik napot jelölte ki, de hogy melyik ez a hetedik nap, arról a szentírás hallgat. A zsidók a szombatot tartották a nyugalom napjának, mi pedig Krisztus urunk dicsőséges feltámadásának emlékeztetőre a vasárnapot. Isten a tízparancsolatban határozottan megtiltja, hogy ezen a napon dolgozzunk, vagy dolgoztassunk. Különösen tartózkodjunk az olyan munkától, melyet pénzért kell elvégezni. A jósejlekedetek végzését Krisztus vasárnap is megengedte. Előadása végén hangsúlyozta Musza lelkész a vasárnapi vásárok eltörlésének szükségességét.

24 órás telefonsztrájk Mexikó fővárosában

Mexikó, június 2. Az »Ericson« telefontársaság alkalmazottai 24 órás tiltó sztrájkot rendeztek, tiltakozásul az ellen, hogy a vállalat elbocsátott tizenhét alkalmazottat. A Mexicó-amerikai telefontársaságot nem érintette a munkabeszüntetés.

Tiltott nyilaskgyűlés miatt pénzbüntetés

Budapest, június 2. Ujpesten május 6-ára gyűlést hirdetett a Festetics-Pálffy-féle nyilaspárt a Demokratikávéházban. Miután a gyűlést előzetesen nem jelentették be, a rendőrség szétoszlatta annak résztvevőit és hat vezető tag, valamint 24 jelenlévő ellen eljárást indított. Az újpesti rendőrfőnöki tárgyalás során Dobrovolszki Tivadar magántisztviselőt, Csobán Mihály mészáros, Schág Ferenc magántisztviselőt, Bohor István szövetségi és Kozma Ferenc segéd munkást fejenként 200 pengő, behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre, a többi 23 tagot pedig fejenként 20 pengő, nyolc napi fogházra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélte.

A magyar sebészek Debrecenben tartják kongresszusukat

Június 17—18-án országos sebészkongresszus lesz Debrecenben. A kongresszusra idáig mintegy 100 neves orvos jelentette be részvételét, közöttük a magyar orvosi élet előkelőségei: dr. Mutschbacher Tivadar, dr. Bakay Lajos, dr. Adám Lajos, dr. Winternitz Arnold, dr. Manninger Vilmos, dr. Lumniczger Sándor, dr. Verebely Tibor, dr. Neuber Ernő egyetemi professorok.

A vendégek 16-án érkeznek, a tudományos előadások 17—18-án zajlanak le, 17-én este a város látja vendégül a megjelenteket, 18-án este pedig a nyiregházi Sóstóra vannak meghíva esti banketre, míg 19-ét a Hortobágyon töltik.

Harsányi Zsolt és Benedek Marcell a debreceni könyvnapon

Csütörtökön volt Debrecenben az első könyvnap. Mindössze egy sátrat állítottak fel, melyben három debreceni könyvkereskedő cég állította ki a most megjelent munkákat.

A déli gyorsal érkeztek le az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács képviselői: Harsányi Zsolt, a neves regényíró és Benedek Marcell, a kiváló irodalomtörténész. Az állomáson a város képviselőit dr. Balogh Sándor főjegyző fogadta őket és üdvözölte meleg szavakkal. A Csokonai-kör nevében dr. Páp Károly egyetemi tanár és Csobán Endre főlevéltáros, a Városok Kulturális Szövetsége nevében pedig dr. Térey Sándor igazgató jelentek meg. A Városok Kulturális Szövetsége nevében Molnár Erzsike nyújtotta át a megjelent íróknak egy-egy magyaros csokrot.

Az írók a megjelentek kíséretében a város fogait a könyvsátorhoz hajtották, ahol a vevőknek autogramokat adtak, majd baráti társaságban megébédelték a Bundában. Harsányi Zsolt a délután folyamán rokoni látogatásokat tett és délután már el is utazott Budapestre, Benedek Marcell pedig az esti vonattal ment tovább Miskolc felé.

Harsányi Zsolt debreceni emlékeiről

A könyvsátor előtt délben megélnék az érdeklődés. Két idegen ragyogott, az egyik markás, keményvonalú, testes férfi, a másik egy vékony figyelő szemű ember. Harsányi Zsolt és Benedek Marcell látogattak meg egy rövid napra Debrecen.

Harsányi Zsolt készséggel, nagy rutinnal adja a kért interjút:

— Engem sok emlék fűz Debrecenhez. Itt van a Harsányi Gusztáv uca. Gusztáv bácsi a nagybátyám. Ott van a Nagytemplom melletti emlékoszlopon még egy Harsányi neve, egy gályarabé, az is az én elődöm volt. De meg a nagyanyám, nemes Sass Erzsébet is debreceni lány. A fiam itt érettségizett, itt végzett teológiát, itt lett pap. Épen elég szál fűz ide. Először négyéves koromban voltam Debrecenben s akkor rögtön két dolgot tanultam meg: az egyik az, hogy kell a korsó csecéből inni, a másik, hogy kell kifaragott ágból és dinnyehéjből puskát csinálni. Olyan jól megtanultam, hogy még talán ma is meg tudnám tenni, ha nem lenne annyi elfoglaltságom... — teszi hozzá nevetve.

— Tervek, készülő regények?

— Az őszi könyvpiacra csinálók egy társadalmi regényt. Egyszerre jelenik meg magyarul és németül. 1903-ban kezdődik a meseje és egészen máig tart. Jövőre újra egy történelmi regényt írok. Most a Nemzeti Színháznak és a Kisfaludy Társaságnak készítem

Pünkösdre

kijöttünk hallatlan olcsó szandál árakkal.

Hatalmas készlet, ragyogó szép modellek.

Tekintse meg hat dús kirakatunkat.

Neumann Cipő Svetits-palota.

Takarékossági tag.

A kongresszus egyik napján a klinikán a minisztérium látja vendégül az orvosokat. A kongresszusnak több női résztvevője is lesz, kik részint orvosok, részint mint családtagok fognak megjelenni.

Benedek Marcell és Csokonai

Benedek Marcell a filozófus nyugodt modorával, egyszerűen, szabatos mondatokban beszél.

— Debrecenről alig van emlékem. — Háromszor voltam összesen Debrecenben. De szellemi emlékem annál több van. Csokonait mindig a legnagyobb magyar írónak tartottam. Már V. gimnáziumban írtam róla egy verses drámát, VIII. osztályos koromban pedig először adtuk elő Magyarországon Csokonai: Tempefőjének II. felvonását. Az akkori önképzőköri titkár nagy lelkesedéssel játszotta a minden ízében szabadságról törő darabot. Hóman Bálint volt a vezetésem alatt álló önképzőkörnek a titkára a Barcsay ucai gimnáziumban. Most pedig, hogy előadták a darabot a Független Színpadon, András fiam volt a darab egyik átdolgozója és rendezője.

— Most boldog vagyok, hogy készen lettem az irodalomtörténetemmel. De azért nagy munkában vagyok: Roger Martin du Gard Nobel-díjas regényciklusát fordítom magyarra. Ősszel már meg is fog jelenni az eleje. Nagy munka, 7 kötetet már lefordítottam, három még mindig hátra van. És van egy távoli szép tervem, amiről most beszéllek először, saját emlékeim alapján szeretnék egy regényt írni. Bevallom, még egy sor sincs belőle.

— Hogy lehetne az irodalmat a faluhoz közel vinni?

— Komoly kérdés, mert ez a munka a legnagyobb feladata a magyar kultúrának. Írótól, könyvkiadótól, könyvkereskedőtől hatalmas misszió munka lenne. Csak egy szót találok rá: expedíciót kellene vezetni a ma-

gyar nép közé, a legolcsóbb könyvekkel s nem urambátyámos hangon, hanem azon a módon, amivel minden ember, aki ismeri a falut, a néppel és a gyermekkel beszél. Expedíció kellene, nem a külföldi rossz utazása.

Autogrammkérők jönnek, az interjú kettészakad, csak egy csomó szép munka ígérete és egy nagy feladat sürgető valósága marad meg belőle.

(g. g.)

MEGNYILT UJ ÜZLET!

Tekintse meg dúsan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok

HUNYADI UCCA 2. Royal-épület

TELEFON: 12—35.

Az angol mozdonyvezetők a hátrafelé tolatás ellen

Az angol mozdonyvezetők egyesülete most tartotta közgyűlését, amelyen a mozdonyvezetők egy régi panaszuakat tették ismét szóvá. Az angol mozdonyvezetők már régóta követelik, hogy ne kelljen a mozdonyaikkal hátrafelé tolatni. A nagyközönség számára ez az első pillanatban érthetetlennek tűnhetik fel, hiszen a mozdony úgy van szerkesztve, hogy éppen úgy tud előre menni, mint visszafelé. Az angol mozdonyvezetők most végre világosságot derítettek arra, hogy miért nem szeretnek hátrafelé tolatni? Elmondták közgyűlésükön, hogy a mozdonyvezető a forró kazán mellett kimelegszik, ha mozdonyával a rendes menetirányban halad. Már most ha ezután a gépet egyszerre az ellenkező irányba kell vezetnie, megcsapja a hideg levegő és tüdőgyulladást kaphat. A legtöbb mozdonyvezető beteg ember és ennek a fő oka a hátrafelé való tolatás.

A másik baj az, hogy ha a mozdony hátrafelé robot, akkor a szerkesztő van a menetirányban és a szél a finom szénport a mozdonyvezető szemébe fújja, úgy, hogy alig lát s ez a magyarázata annak, hogy a legtöbb szerencsétlenség hátrafelé való tolatás közben történik. Van még egyéb baj is. A mozdony hátrafelé nem halad olyan biztosan, mint előre, mert így nem a csuklózott szabadon mozgó vezetőkerékek vannak elől. Ez a sínék számára is nagyobb igénybevételt jelent és megláztatja az egész alapépítményt. Az angol mozdonyvezetők mindezek alapján azt követelik, hogy minden állomáson építsenek fordító korongot annál is inkább, mert az építési költségek bőségesen megtérülnek az egyéb megtakarításokon.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorát jenzetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok u. 123.

Telefon 13—19.

1938

Ma...

Tav...
verek...
nyirá...
Szob...
Két...
cen fe...
sek, a...
Szob...
tak a...
lyiség...
receni...
valam...
italos

Han...
zett...
föld...
vág...
kocs

Az eg...
Lás z...
hatal...
nyirá...
hogy...
nal e...

A...

Vars...
szörny...
orvost...
boncol...
amelyn...
hullak...
boncol...
temi elő...
este ha...
hagy...
Az or...
aznap...
éért h...

Ag...

H...

Pár...
tragéd...
itt elő...
magya...
Ödön:
az es...

Szirok...
ban, a...
hirtelen...
este ide...
felett...
alatt ol...
a páris...
talán é...
Horv...
nél...

hogy le...
vének...
Este h...
Avenue...
tele vo...
kel. Eg...
a járók...
egy je...
törzse...
vagy...
va ki...

Az odas...
tat tal...
retente...
zett az...
háza s...
papírok...
mélyaze...
Horv...
elegáns...
lehetőse...
tier Lat...
Nagyon...
és régie...
Szép

OSAK...
tört fa...
A...
natok...
rendőrs...
kört...
ott a ná...
talált...
ották meg...

5 éves...
magas...
ember...
volt. Meg...
lakott a...
Quar...
Nagyon...
és régie...
Szép

Másfél évre ítélték a Szoboszlói úti halálos verekedés tetteseit

Tavaly júliusban halálos végű verekedés történt a debreceni és nyirábrányi földművesek között a Szoboszlói úton.

Két szekéren igyekeztek Debrecen felé a nyirábrányi földművesek, akik a város szélén, az egyik Szoboszlói úti kocsmánál leszálltak a szekérről és bementek a helyiségbe. Itt nagyobb csoport debreceni földműves tartózkodott s valamennyien már meglehetősen italias állapotban voltak.

Hamarosan veszekedés keletkezett a debreceni és nyirábrányi földművesek között, poharakat vágta egymáshoz, majd a kocsmánál folytatták a verekedést.

Az egyik debreceni földműves, László József egy karóval olyan hatalmas ütést mért Pap János nyirábrányi földműves fejére, hogy a szerencsétlen ember azonnal elvesztette eszméletét és kör-

házba szállítása után néhány órával meghalt.

Emberölés büntette miatt került esütörtökön a debreceni büntető-törvényszék Tokay-tanácsa elé László József. Azzal védekezett, hogy önvédelemből használta a karót, amit Pap János kezéből esavart ki. Nem akarta megőlni ellenfelét, csak igyekezett távol tartani magától.

A tanak azonban megcáfolták a vádlott vallomását. Elmondották, hogy

Pap János nem is verekedett, hanem sietett a szekér felé. László József utánaeredt és éppen, amikor Pap már rálépett a szekér hágsójára, a fejére sujtott a hatalmas karóval.

A törvényszék végül is erős felindulásban elkövetett emberölés büntette miatt másfél évi börtönrre ítélte László Józsefet, aki fellebbezett a büntetés ellen.

A hullakamrában a réműlettől megőrült egy medika

Varsó, június 2. A varsói egyetemen szörnyű elményben volt része egy fiatal orvosnőnek. Estenként a boncolóteremben szokott dolgozni, amelynek közelében közel volt a hullakamra, ahol körülbelül hatvan boncolásra váró holttest volt. Az egyetemi előírások szerint a boncolótermet este hat órákor mindenkinek el kell hagynia.

Az orvosnő azonban még aznap be akarta fejezni munkáját és ezért hat óra után is a boncolóter-

emben maradt s buzgón folytatta munkáját. Egyszerre csak azt vette észre, hogy a boncolóteremben — ahol eddig immár egészen egyedül tartózkodott — kialudtak az összes lámpák. A fal mellett tapogatózva kereste a kijáratot. Így került a hullakamrába, ahol nem kis réműlettől minduntalan holttestekbe ütközött, a kijárat azonban nem találta meg. Csak órák múlva akadt rá az egyik klinikai felügyelő, de a lány ekkorára már a szörnyű réműlettől megőrült.

Agyenütötte egy fa Párisban Horváth Ödön magyar író

Páris, június 2. Fautasztikus tragédia áldozata lett tegnap egy itt élő, német nyelven dolgozó, magyarszármazású író, Horváth Ödön:

az esti nagy viharban agyenütötte egy kidől fa.

Szirokkós idő volt tegnap Párisban, a meleg az itteni megszokott hirtelenséggel viharba csapott át, este ideért a La Manche csatorna felett dühöngő orkán és percek alatt olyan szélvihar sepepte végig a párisi boulevardokat, amilyenre talán évek óta nem volt példa.

Horváth Ödön néhány nappal ezelőtt jött Párisba,

hogy legközelebb megjelenő könyvének utolsó simításait elvégezze. Este háromnegyednyolc körül az Avenue Marigny haladt. Az ucca tele volt hazafelé siető emberekkel. Egyszer csak réműlten látták a járókelők, hogy

egy jókora vadgesztenyefa — törzsének az átmérője lehetett vagy 40 cm — recsegve-ropogva kidől és Horváth Ödönre zuhan.

Az odasietők már csak egy halottat találtak a kettőtört fa alatt. A rettenetes ütés pillanatok alatt végzett az íróval. A rendőrség kórházba szállította, ott a nála talált papírokból állapították meg személyazonosságát.

Horváth Ödön 35 éves, magas, elegáns, jókedvű ember volt. Meglehetősen szerényen lakott a Quartier Latin egyik kis szállodájában. Nagyon szerette ezt a romantikus és régies légkört.

Szép irodalmi sikerekre tekinthetett vissza.

Főképpen Németországban és Svájcban élt, ott ismerik darabjait is. Néhány évvel ezelőtt megkapta a Kleist-díjat.

Könyve, amelyet a közeljövőben akart megjelentetni az egyik legnagyobb francia kiadó kiadásában, a mai Németországgal foglalkozik, címe: „Az istentelen fiatalok”. A francia könyvpiacra is kezdtek már megismerni.

Szíkvizet ünnepre Szliukától

Teleki ucca 100.
Telefon 21-11.

Batáviai ültetvényes táborozott a Nagyerdőn

Érdekes vendége volt szerda éjjel Debrecennek, illetve a Nagyerdőnek. J. D. Hrader holland-indiai, batáviai ültetvényes táborozott egy éjszakán át a Nagyerdőben.

J. D. Hrader autón járja be az öt világrészt, megtekinti a nevezetéseket s mindenütt szabadba táborozik autója mellett. A szerdai napot Debrecenben töltötte, innen ment tovább Beregszászba, majd a Felvidéken át Lengyelországba. Onnan a balti államokon keresztül Finn-, Svédországot és Norvgiát látogatja meg.

Könyörgöm, ne halassza

vásárlásait az utolsó pillanatra.

HAVAS HARISNYAHÁZ, Bádógos u. 1

Ítélet a kisvárdai elemi iskolai igazgató sajtóperében

Csütörtökön hozott ítéletet a törvényszék Vandra Jenő kisvárdai elemi iskolai igazgatónak Lengyel Antal nyíregyházi hírlapíró ellen indított sajtóperében. Lengyel ugyanis azt írta cikkében, hogy Vandra Jenő kisvárdai elemi iskolai igazgató a kommun alatt Feketeardón a kommun vezetője volt és ebben a minőségében halálra ítéltetett embereket. Ezenkívül is több váddal illette egy bírósági tárgyaláshoz fűzött kommentárjában az iskolai igazgatót, aki emiatt feljelentést tett ellene.

A legutóbbi tárgyaláson izgalmas jelenetek játszódtak le a tanukihallgatások során. Csütörtökön folytatta a tárgyalást a debreceni törvényszék Pövényessy-büntetőtanácsa és ezuttal került sor a perbeszédre.

Vandra Jenő ügyvédje arra hivatkozott, hogy a cikkben foglalt állítások

nem felelnek meg a valóságnak. Az információt a közleményhez minden bizonnyal Németh Bertalan kisvárdai tanító adta, aki az igazgatói székbe szeretett volna kerülni és ezért örült volna, ha Vandrát elmozdítják helyéről.

A védő felmentést kért, majd a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. A törvényszék megállapította a hírlapíró bűnösségét és Lengyel Antal sajtó útján elkövetett rágalmazásért 200 pengőre ítélte, a büntetés végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet indoklásában kifejtette a bíróság, hogy Lengyel Antal félrevezette informátora és ezért írt cikkében téves adatokat.

Az ítélet ellen Vandra Jenő súlyosbírást, Lengyel Antal felmentésért fellebbezett.

Agyonszúrtak egy legényt tollfosztás közben

Tavaly októberben halálos végű verekedés zajlott le egy kisvárdai gazdálkodó udvarán s a verekedés résztvevői csütörtökön kerültek a debreceni ítélőtábla Baróthy-tanácsa elé, hogy feleljenek a szerencsétlen Bodnár Mihály kisvárdai legény meggyilkolásáért.

Október 24-én este tollfosztásra gyűltek össze a kisvárdai legények és lányok Górzó József gazdálkodó házában. Amint ilyenkor szokás, kedélyes mesélgetés, tréfálkozás és nótaszó mellett fosztották a tollat. — Közben-közben azonban idogáltak is egy kicsit a legények, hogy könnyebben folyék a nótázás.

Az ivásnak aztán az lett a vége, hogy összekaptak

és mivel a verekedéshez szűknek találták a szobát, kitolnagtak az udvarra, ahol csépelni kezdték egymást. Valami miatt Bodnárt szemelték ki és nekiesetek a szerencsétlen legénynek, ütötték-verték, sőt a gomolygó tömegben

egyszerre csak kés villant meg és a fiatal legény véresen, eszméletlenül terült el a földön.

Erre aztán a verekedő társaság — Csűrű János, Frankovits József, Esik Ferenc, Csűrű József, Tóth József és Kocsis Pál — szétszaladt, otthagya a vérben fetrengő áldozatot az udvaron.

Bodnár ott halt meg a gazdálkodó udvarán,

a legények ellen pedig megindult az eljárás szándékos emberölés büntette címén.

Elsőfokon a nyíregyházi törvényszék elé kerültek, ahol azzal védekeztek, hogy Csűrű szúrta meg Bodnár Mihályt. A tanak kihallgatása után a bíróság Csűrű Jánost bűnösnek mondta ki szándékos emberölés büntetésében és

nyolc esztendői fegyházra ítélte.

míg a többi öt vádlottat felmentette a vád alól.

Fellebbezés folytán került az ügy csütörtökön a debreceni ítélőtábla Baróthy-tanácsa elé. A tárgyaláson a legények egymást vádolták a halálos szurással, mind egyik azt hangoztatta, hogy csak pusztakézzel verekedtek, nem is volt kés náluk. Az egyik vádlott legény szerint

Bodnár Mihály már a szobában megkapta a szurást,

amikor kifelé tolongtak az ajtón szurta meg valaki a szerencsétlen legényt.

Az ítélőtábla nem hozott ítéletet az ügyben, hanem visszaküldte az íratokat a nyíregyházi törvényszékhez, amelyet bizonyításkégszítésre utasított. Tisztázni kell ugyanis azt a körülményt is, hogy

a felmentett legények miképpen és hogyan bántalmazták Bodnár Mihályt.

ennyi részük van a legény elpusztításában.

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik ha egyideiglenaponta reggel éhgyomorral s esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohányi termésvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Tűzifa - Szén

TELEP

(iparvágánnyal) minimális bérrel

bevezetett nagy vevőkörrel,

más vállalkozás miatt átadó. Csak komoly jelentkezők irjanak „Biztos uri megjeletés” jellegre a kiadóba.

Izgatásért újból két hónapra ítélték Szálasi Ferencet, akinek vallomása szerint birtokában van az egész kommunista irodalom és Marx összes művei

Budapest, június 2. Szálasi Ferenc ma ismét vádlottként szerepelt a büntetőtörvényszéken. Az ügyész sajtó útján elkövetett, az állam és társadalom törvényes rendjének felforgatására irányuló büntetést, nemzetárulással és az alkotmány elleni lázítással vádolta meg. A vádirat szerint tavaly nyáron Szálasi röpiratot adott ki, ez tartalmazza a bűncselekményt.

Szálasi Jenő dr. tanácselnök tanácsa tárgyalta Szálasi újból büntetését. Szálasi Ferenc kijelentette, hogy nem kíván védekezést előterjeszteni.

Elnök: E röpirat tartalma szerint ön parancsuraltat akart szervezni és így akarta átvenni a hatalmat?

— Törvényes úton és nem erőszakos eszközökkel! — válaszolta Szálasi.

Elnök: A röpirat szerint nem törvényes úton!

Nem lehet törvényes útról beszélni, ha a hatalom átvételét egy utólagos népszavazással kívánta szankcionálni, ha fajt accompli elé akarta állítani a nemzetet.

— Ön röpiratában az alkotmányt is megtámadta, amikor a parancsuralomra hivatkozott. Ön a parlamentet is meg akarta szüntetni!

— A parlament nem egyenlő az alkotmánnyal.

— De a parlament az alkotmány egyik része — mondotta az elnök.

— Az alkotmányban azt a részt, amely nem egészséges és nem életképes, el kell törölni.

— Az elnök ezután iratokat ismertetett, amely szerint

Szálasi pártjában Marx és Engels kommunista kiáltványát is megtalálták.

— Nekem meg van az egész kommunista irodalom és Marx összes munkái — mondotta Szálasi.

Megkérdezte még tőle az elnök, hogy jelenleg hol működik?

— A Nemzeti Figyelőben dolgozom.

— És most is részt vesz a mozgalomban?

— A pártom feloszlata óta nem folytattam politikai tevékenységet, mert rendőri felügyelet alá helyeztek.

Tegnapelőtt megszünt a rendőri felügyelet alá helyezésem és beléptem a magyar nemzeti szocialista párt hungarista mozgalomába.

Az elnök most újabb iratokat terít maga elé és egyiket Szálasinak felmutatva, így szól:

— Itt van a vidéki pénzüzetek listája.

Szálasi megnézi az iratot és ezt válaszolja:

— Igen, ez az. Mi ugyanis összeírtuk az összes pénzüzeteket, amelyeknek magyarok s amelyeknek zsidók a vezetői.

Vitéz Tamás y László ügyészi alelnök indítványára a bíróság ismerteteti az egyik detektív jelentését. Eszerint

Szálasi Ferenc pártjának feloszlata után is folytatott szervezkedési munkálatokat; párhelyiséget bérelt, ott különböző látogatókat fogadott.

Szálasi kijelentette, hogy a párt feloszlata után semmiféle szervezkedésben nem vett részt.

Az ügyész vádbeszédében kijelentette, hogy Szálasi véres harc útján akarja az uralmat magához ragadni.

Nem politikai párt ez, hanem lázadó csoport.

Az ügyész végül súlyos büntetést kért.

A védő felmentést kért.

A törvényszék Szálasi Ferencet bűnösnek mondotta ki az állami és társadalmi rend ellen irányuló izgatás vétségében és ezért két hónapi fogházra ítélte.

Az ítélet megokolása szerint Szálasi röpiratában a parancsuralom megvalósítását követelte. Ez a követelés pedig csak az állam és társadalom rendjének erőszakos úton való felforgatásával valósítható meg.

Ezért kellett öt bűnösnek kimondani. Enyhítő körülménynek vette a bíróság Szálasi politikai fanatizmusát, míg súlyosbítóknak tekintette, hogy a mai helyzetben az általa hirdetett eszmék a társadalom rendjére veszélyt jelentenek.

Az ügyész súlyosbításért, Szálasi és védője az elítélés miatt és enyhítésért fellebbeztek.

lentette, hogy Szálasi véres harc útján akarja az uralmat magához ragadni.

Nem politikai párt ez, hanem lázadó csoport.

Az ügyész végül súlyos büntetést kért.

A védő felmentést kért.

A törvényszék Szálasi Ferencet bűnösnek mondotta ki az állami és társadalmi rend ellen irányuló izgatás vétségében és ezért két hónapi fogházra ítélte.

Az ítélet megokolása szerint Szálasi röpiratában a parancsuralom megvalósítását követelte. Ez a követelés pedig csak az állam és társadalom rendjének erőszakos úton való felforgatásával valósítható meg.

Ezért kellett öt bűnösnek kimondani. Enyhítő körülménynek vette a bíróság Szálasi politikai fanatizmusát, míg súlyosbítóknak tekintette, hogy a mai helyzetben az általa hirdetett eszmék a társadalom rendjére veszélyt jelentenek.

Az ügyész súlyosbításért, Szálasi és védője az elítélés miatt és enyhítésért fellebbeztek.

.....

ANGOL-BAN PÉNTÉKEN

FRISS HALAK ÉS HALASZLÉ

.....

— A johorei szultánnak van már menyasszonya. Londonból jelentik: A johorei szultán, aki néhány hét előtt világszerte egymásután azt mondta skót származású feleségének, hogy »Talak!« — vagyis: »Takarodj!« — és ezzel a mohamedán vallás törvényei szerint törvényesen elvált, most ismét beszélte magáról. A dűsgazdag szultán, akinek a kincstárában legendás értékű drágakövek vannak felhalmozva, azért vált el a feleségétől, hogy feleségül vegye Dorothy Lamourt, a hollywoodi dsungelfilmek gyönyörű filmstárját. Csak utólag tudta meg, hogy Dorothy férjével van a legboldogabb házasságot él. A szultánnak egy barátja erre azt ajánlotta, hogy vegyen feleségül egy másik filmszillagot, Mao Westet, de az uralkodó ezt túl molettnek találta. A szultán felkereskedett és elindult Hollywood felé, hogy menyasszonyt keressen magának és búcsúzóul megfogadta, hogy 65. születésnapján, az idén szeptemberben új asszonyt vezet palotájába. A johorei szultán nem jutott messzire. Ceylon szigetén, ahol hajója kikötött, véletlenül összetalálkozott egy régi ismerősével, a 24 éves Lydia Hill-lel, akivel sokat szórakozott három év előtt, amikor a szultán Londonban járt. Lydia Hill akkor London legdivatosabb éttermének éjfél kabarejában lépett fel, mint táncosnő. A platinaszőke, kékszemű táncosnővel a szultán nyomban repülőgépre ült és alattvalói már készülhetnek arra, hogy szeptemberben, a szultán 65. születésnapján megtartják a világraszóló menyegzést.

SPORT

SPORTNAPLÓ

A Holland-India ellen kiálló magyar válogatott csapatot már összeállította Dietz dr. szövetségi kapitány. Mindjárt az első mérkőzésen szóhoz jut Kohut is, ettől a játéktól függ, hogy szerepet kap-e a következő mérkőzéseken.

A magyar csapat a következő összeállításban játszik: Háda — Korányi, Biró — Lázár, Szűcs, Balog — Sas, Zsengeller, Sárosi, Toldi, Kohut. A mérkőzés Pámsban kerül sorra.

Vágót, a Bocskay tavaly eladott hátvédjét az I. ligából kiesett Valenciennes is átadó listára tette. A II. ligában nincs szükség ilyen drága játékosra. Vágó legszívesebben visszajönne Magyarországra, de ilyen drága áron a magyar klubok ma nem vásárolnak játékosokat.

Lukács, a Bocskay ősszel szerepeltetett játékosa a Vasas proficsapatában játszik a II. ligában, még pedig kitűnően. Lukács többször játszott balszélsőt is és mindig legjobb embere volt csapatának. Ha így halad, még visszakerül a Bocskayhoz.

A vasárnapi Debrecen-Kaposvár KISOK-döntőt fővárosi játékvezető vezeti. A mérkőzés 4 órakor kezdődik a Diószegi úti pályán.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A Városi Zeneiskola növendékeinek hangversenye.

Csütörtökön este a Zeneiskola dísztermében az iskola felsőbb osztályú növendékei adtak hangversenyt. A tehetséges növendékek egész sorát hallottuk. Különös elismerést érdemeltek közülük Magyar István, ki szép zengésű haritonján egy Mozart-áriát és egy Löwe-dalt adott elő. De a többiek is mind, így a nagyon tehetséges Preisz Akos, Szathmáry Endre, Ujjfaluzy József, U. Sallay Margit, Ugárdi Lajos, Posta Béla és Bacsó Jenő szép sikerrel adták elő számaikat, újabb elismerést szerezve önmaguknak és kiváló tanáraiknak.

KÖZGAZDASÁG

Olcsóbb a rozs

A határvidékiek: Rozs júniusra: 17.40, zárlat 17.40.

Tengeri júliusra: 15.43, 15.36, 15.47, zárlat 15.45, augusztusra: 15.10, 15.02, 15.13, zárlat 15.09—15.11.

A készárúillet: A rozs árát 15—35 fillérrel szállították le.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 23.45—23.85, 78 kg-os 23.75—24.15, 79 kg-os 24.00—24.35, 80 kg-os 24.15—24.35.

Rozs 18.50—18.65.

Takarmányárpa: elsőrendű 17.00—17.30, középsőségű 16.50—16.80.

Zab: elsőrendű 16.70—16.80, középsőségű 16.55—16.65.

Tengeri: 15.95—16.05.

A ferencvárosi sertésvásárra

3900 sertést hajtottak fel. A nagyobb kínálat következtében a vásár ismét lanyha volt és az árak valamennyi minőségűnél estek. Elsőrendű uradalmi sertés 98—100, II. r. 94—97, I. r. szedett sertés 90—93, II. r. 88—89, angol lehuznivaló sertés 92—96 fillér.

azért ily korán, mert döntetlen esetén hosszabbítani kell a játékot.

Vasárnap lesz az idei első nagy atlétikai verseny Budapesten finn és német atléták részvételével.

A DEAC és DGASE atlétái teljes számban indulnak a vasárnap és hétfőn sorra kerülő főiskolai bajnoki viadalon.

KISOK országos labdarugó bajnokság. A vasárnapi sportesemények legkiemelkedőbb száma az országos vidéki KISOK labdarugó mérkőzés a DVSC Diószegi úti pályáján délután 4 órakor a kaposvári állami gimnázium és a debreceni református gimnázium csapatai közt. A gimnázium kitűnő csapata tegnap tartotta utolsó edzését a nagy derby előtt a DVSC pályán. A csapat jó kondícióban, az eddigi küzdelmek alapján biztos eséllyel indul az országos KISOK labdarugó címért.

Kelet ifjúsági válogatott csapata vasárnap Derecskén a következő összeállításban vendégszerepel: Koritár — Kolozsvári, Urbán — Kálya, Pócsi, Ötvös — Szilágyi, Cziger, Kálmán, Biró, Mózes. Tartalék: Sztanek.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

